

RAPORT O STANIE GMINY GOMUNICE ZA 2024 ROK

Gomunice, kwiecień 2025 r.

Strona 1 z 37

1.	PODSTAWY PRAWNE.....	4
2.	ZARZĄDZANIE GMINĄ	5
2.1	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	5
2.2	WŁADZE GMINY	6
2.2.1	WÓJT GMINY	6
2.2.2	RADA GMINY	7
3.	INFORMACJE OGÓLNE.....	9
3.1	DEMOGRAFIA	9
3.2	BEZROBOCIE	14
3.3	PODMIOTY GOSPODARCZE	14
3.4	GOSPODARKA BUDŻETOWA I FINANSE GMINY	15
3.4.1	DOCHODY BUDŻETU GMINY GOMUNICE	16
3.4.2	WYDATKI GMINY GOMUNICE	20
3.4.3	INFORMACJE O BUDŻECIE	23
3.5	STAN MIENIA KOMUNALNEGO GMINY GOMUNICE	23
3.6	ŁAD PRZESTRZENNY	25
3.7	INFRASTRUKTURA	26
3.8	POLITYKA SPOŁECZNA.....	29
3.8.1	EDUKACJA	29
3.8.2	KULTURA	30
3.8.3	SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA	32
3.8.4	POMOC SPOŁECZNA	32
3.9	WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	34
4.	PODSUMOWANIE	35
5.	SPIS TABEL I WYKRESÓW	37

1. PODSTAWY PRAWNE

Art. 28aa Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) nakłada na organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego obowiązek przedstawienia corocznie organowi uchwałodawczemu w terminie do 31 maja Raportu o stanie gminy.

W celu realizacji tego obowiązku Wójt Gminy Gomunice w ww. terminie przedstawia Radzie Raport o stanie Gminy Gomunice za rok 2024.

Raport o stanie gminy, zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym, obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku 2024, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, jak również realizację uchwał Rady Gminy Gomunice.

Rada gminy rozpatruje Raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym Raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę. W debacie tej radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych. Również mieszkańcy gminy mogą zabierać głos w debacie, po złożeniu pisemnego zgłoszenia do Przewodniczącego Rady, popartego podpisami co najmniej 20 osób. Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że Rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.

Po zakończeniu debaty nad Raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania.

2. ZARZĄDZANIE GMINĄ

2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Gmina Gomunice jest jedną ze 177 gmin województwa łódzkiego i jedną z 14 gmin powiatu radomszczańskiego. Położona jest w południowej części województwa łódzkiego, w odległości 10 km od Radomska. Graniczy z następującymi gminami: Radomsko - od południa, Dobryszyce - na zachodzie, Kamieńsk na północy, Gorzkowice - na północnym wschodzie oraz Kodrąb - na południowym wschodzie. Przeważającą część terenu gminy zajmują użytki rolne ok. 59% i lasy ok. 35%.

Gmina Gomunice ma dobrze zorganizowany układ komunikacyjny oparty na przebiegających z północy na południe, drogach krajowych nr 1 oraz nr 91. Sieć tą uzupełniają ważne drogi powiatowe: Kletnia – Kodrąb, Słostowice – Dobryszyce, Pytowice – Gomunice – Kletnia – Gorzędów.

Gminę Gomunice tworzy 11 sołectw:

- 1) Chruścin;
- 2) Chrzanowice;
- 3) Gertrudów;
- 4) Gomunice;
- 5) Karkoszki;
- 6) Kletnia;
- 7) Kocierzowy;
- 8) Piaszczyce;
- 9) Słostowice;
- 10) Wąglin;
- 11) Wojciechów.

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

2.2 WŁADZE GMINY

2.2.1 WÓJT GMINY

Wójt jest organem wykonawczym. Jego kadencja trwa 5 lat. Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa – m.in. przygotowuje projekty uchwał i określa sposób ich wykonywania. W jego wyłącznych kompetencjach leży gospodarowanie mieniem komunalnym i wykonywanie budżetu oraz zatrudnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Od roku 2014 funkcję wójta w Gminie Gomunice sprawuje Paweł Olejniczak.

2.2.2 RADA GMINY

Rada gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy. Jest wybierana w wyborach powszechnych na pięcioletnią kadencję. Kompetencje należące do wyłącznej właściwości rady gminy: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat lokalnych.

Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców. Transmisja z obrad jest dostępna w sieci.

Radę Gminy Gomunice tworzy 15 osób. Poniżej skład osobowy Rady w kadencji 2018-2024 wraz z przypisanymi funkcjami:

- Wiesław Wolnicki – Przewodniczący Rady;
- Marek Tazbir – Wiceprzewodniczący Rady.

Komisja Rewizyjna:

- Paweł Gurazda – Przewodniczący;
- Dariusz Dyja – Zastępca Przewodniczącego;
- Robert Gonera – Członek;
- Michał Kowalski – Członek;
- Wacław Urbański – Członek.

Komisja Budżetu, Inwestycji, Edukacji i Ochrony Zdrowia:

- Edyta Szadkowska-Sikorska – Przewodniczący;
- Bożena Daros – Zastępca przewodniczącego;
- Jan Kowalski – Członek;
- Marek Tazbir – Członek;
- Wiesław Wolnicki – Członek.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji:

- Sylwia Janowska-Kopcik – Przewodniczący;
- Agata Tazbir – Zastępca Przewodniczącego;
- Anna Grzejszczak – Członek;
- Dorota Szafrńska – Członek;
- Ewa Sobieraj – Członek.

W roku 2024 zakończyła się **VIII kadencja** Rady Gminy Gomunice.

Po wyborach samorządowych, które odbyły się w kwietniu 2024 r. rozpoczęła się IX kadencja Rada Gminy Gomunice. Skład Rady przedstawiał się następująco:

- Wacław Urbański – Przewodniczący Rady;
- Robert Gonera – Wiceprzewodniczący Rady;

Komisja Rewizyjna:

- Paweł Gurazda – Przewodniczący;
- Dariusz Dyja – Zastępca Przewodniczącego;
- Michał Kowalski – Członek;
- Anna Mozdrzeń- Członek.

Komisja Budżetu, Inwestycji, Edukacji i Ochrony Zdrowia:

- Edyta Szadkowska-Sikorska – Przewodniczący;
- Aneta Tazbir – Zastępca przewodniczącego;
- Jan Kowalski – Członek;
- Agnieszka Głowacka- Członek;
- Marek Tazbir – Członek;
- Wacław Urbański – Członek;
- Robert Gonera – Członek;
- Ewa Kluza- członek.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji:

- Grzegorz Szafrąński – Przewodniczący;
- Ewa Sobieraj – Zastępca Przewodniczącego;
- Urszula Kurzawa- Członek.

W trakcie kadencji 2024-2029 nastąpiły zmiany. Poniżej aktualny skład osobowy Rady wraz z przypisanymi funkcjami:

- Dariusz Dyja – Przewodniczący Rady;
- Marek Tazbir – Wiceprzewodniczący Rady;

Komisja Rewizyjna:

- Paweł Gurazda – Przewodniczący;
- Anna Mozdrzeń- Zastępca Przewodniczącego;
- Michał Kowalski – Członek;

Komisja Budżetu, Inwestycji, Edukacji i Ochrony Zdrowia:

- Edyta Szadkowska-Sikorska – Przewodniczący;

- Aneta Tazbir – Zastępca przewodniczącego;
- Jan Kowalski – Członek;
- Agnieszka Głowacka- Członek;
- Marek Tazbir – Członek;
- Wacław Urbański – Członek;
- Robert Gonera – Członek;
- Ewa Kluza- Członek;
- Dariusz Dyja – Członek.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji:

- Grzegorz Szafrąński – Przewodniczący;
- Ewa Sobieraj – Zastępca Przewodniczącego;
- Urszula Kurzawa- Członek.

Rada Gminy Gomunice, obradowała w 2024 roku na 13 posiedzeniach. Podjęła 84 uchwał. W sesjach uczestniczyli Wójt Gminy, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz inne zaproszone osoby, stosownie do omawianych na posiedzeniach tematów. Wszystkie uchwały, w zależności od treści, zostały przekazane do Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Wojewody Łódzkiego, Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz przekazane do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

3. INFORMACJE OGÓLNE

3.1 DEMOGRAFIA

Na terenie gminy w grudniu 2024 roku zamieszkiwało 5.671 osób, w tym 2.732 mężczyzn oraz 2.939 kobiet (stan na dzień 31.12.2024 r.).

Tabela 1 Liczba mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Ogółem	5.762	5.747	5.696	5.671
Mężczyźni	2.777	2.745	2.715	2.732
Kobiety	2.985	3.002	2.981	2.939
Mężczyźni [%]	48,20	47,76	47,67	48,17
Kobiety [%]	51,80	52,24	52,33	51,83

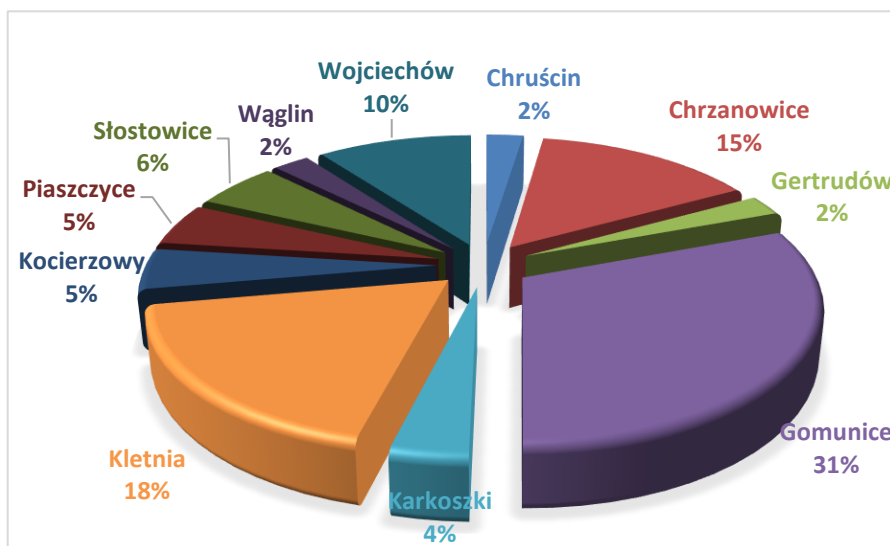
Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Tabela 2 Liczba mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2024 z podziałem na sołectwa

Sołectwo	2021	2022	2023	2024
Chruścin	142	144	146	137
Chrzanowice	846	847	839	825
Gertrudów	123	125	127	136
Gomunice	1788	1772	1754	1755
Karkoszki	201	202	200	206
Kletnia	1083	1060	1048	1037
Kocierzowy	286	285	273	271
Piaszczyce	283	282	280	282
Słostowice	311	311	312	310
Wąglin	139	138	139	135
Wojciechów	560	581	578	577

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

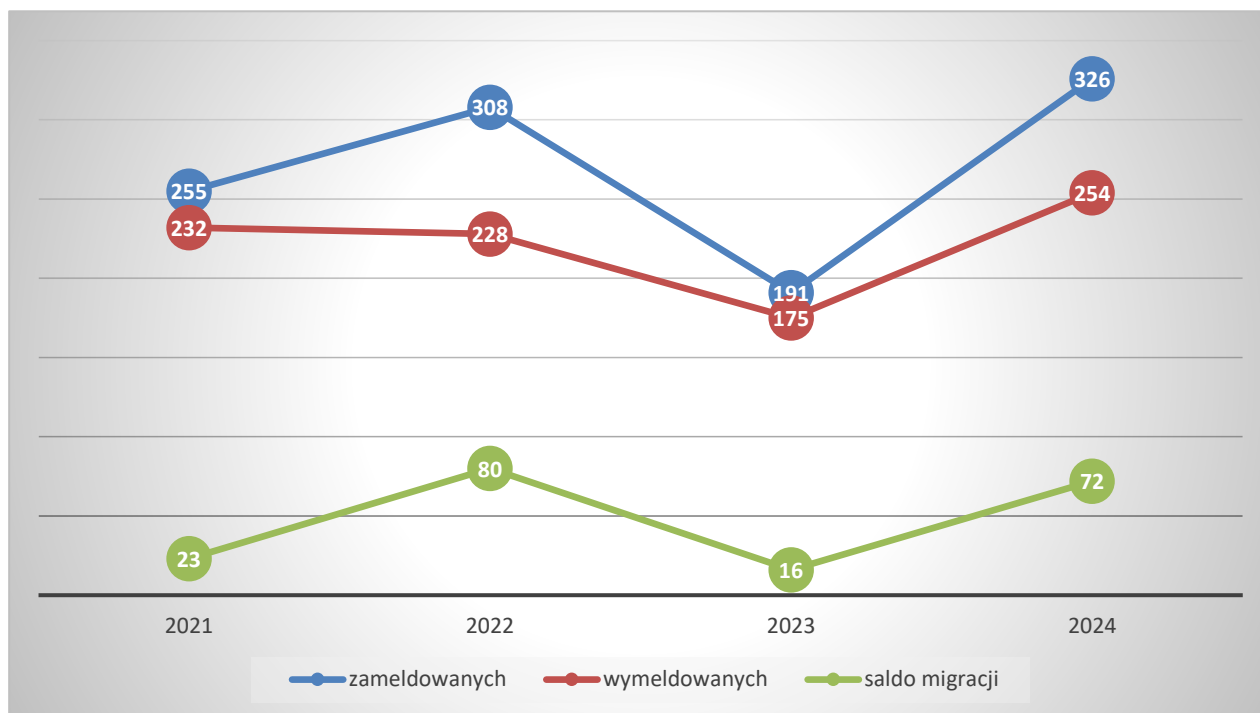
Wykres nr 1 Liczba mieszkańców sołectw Gminy Gomunice wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Analizując dane przedstawione na powyższym wykresie należy stwierdzić, iż największym sołectwem są Gomunice, którego mieszkańcy stanowią 31% ogółu mieszkańców Gminy. Najmniejszymi sołectwami pod względem liczby mieszkańców na dzień 31.12.2024 r. są Gertrudów, Chruścin i Wąglin – mieszkańcy stanowią po 2% ogółu zamieszkującego teren gminy Gomunice.

Wykres 2 Migracje mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2024

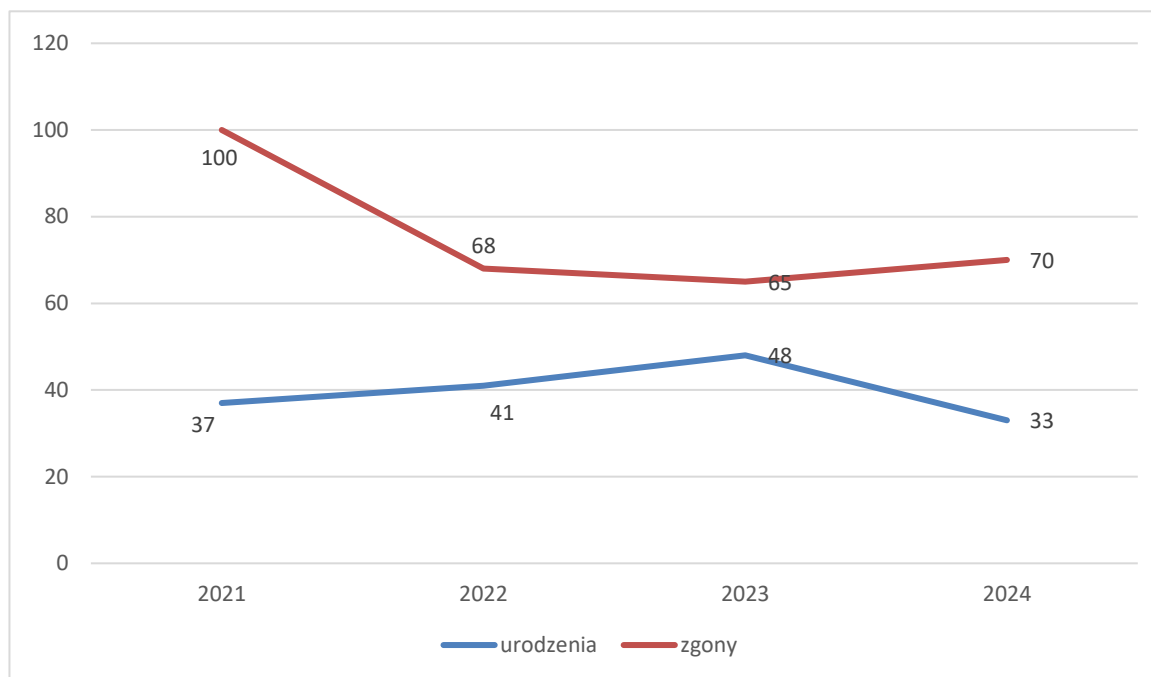

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Na wykresie 2 doskonale widać, że w ostatnich latach w gminie utrzymuje się dodatnie saldo migracji.

Prezentowane dane niestety nie oddają całego rozmiaru zjawiska, ponieważ dotyczą wyłącznie osób, które zgłosiły się do urzędu i dopełniły formalności związanych z procedurą. Stąd to zjawisko jest w pełni trudne do oszacowania.

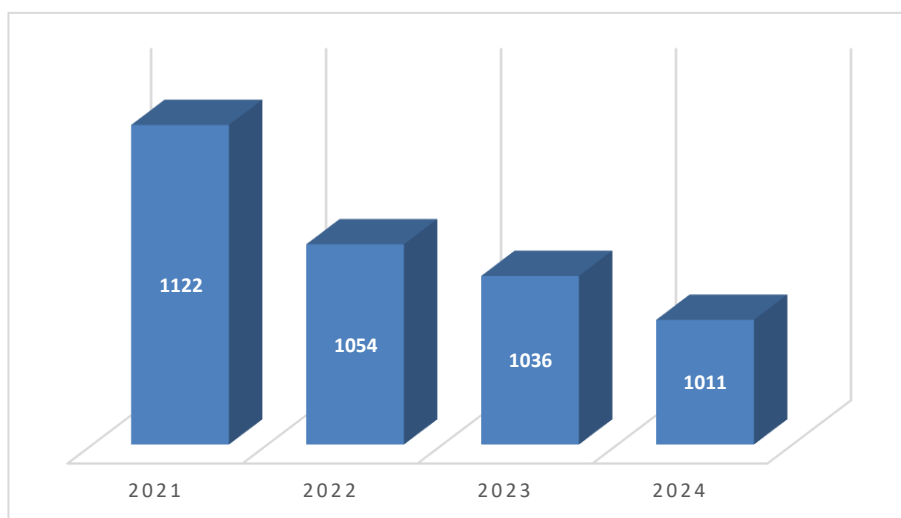
Wykres 3 Urodzenia i zgony w gminie w latach 2021-2024

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Struktura ludności według wieku jest nierównomierna. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym maleje. Natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrasta. Te informacje wzmacniają pokazują niekorzystne prognozy demograficzne. Jest to sytuacja zbieżna z sytuacją całego kraju.

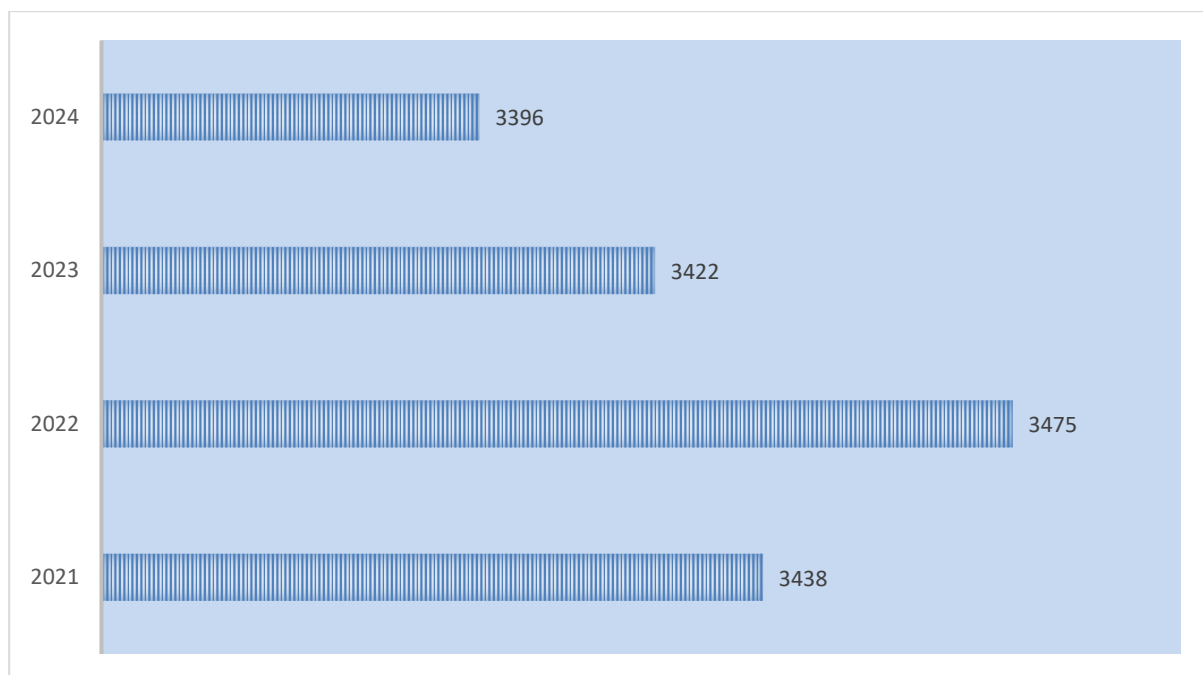
Wykres 4 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2024

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Liczba ludności w gminie w wieku przedprodukcyjnym, między rokiem 2021 a 2024, spadła o 111 osoby.

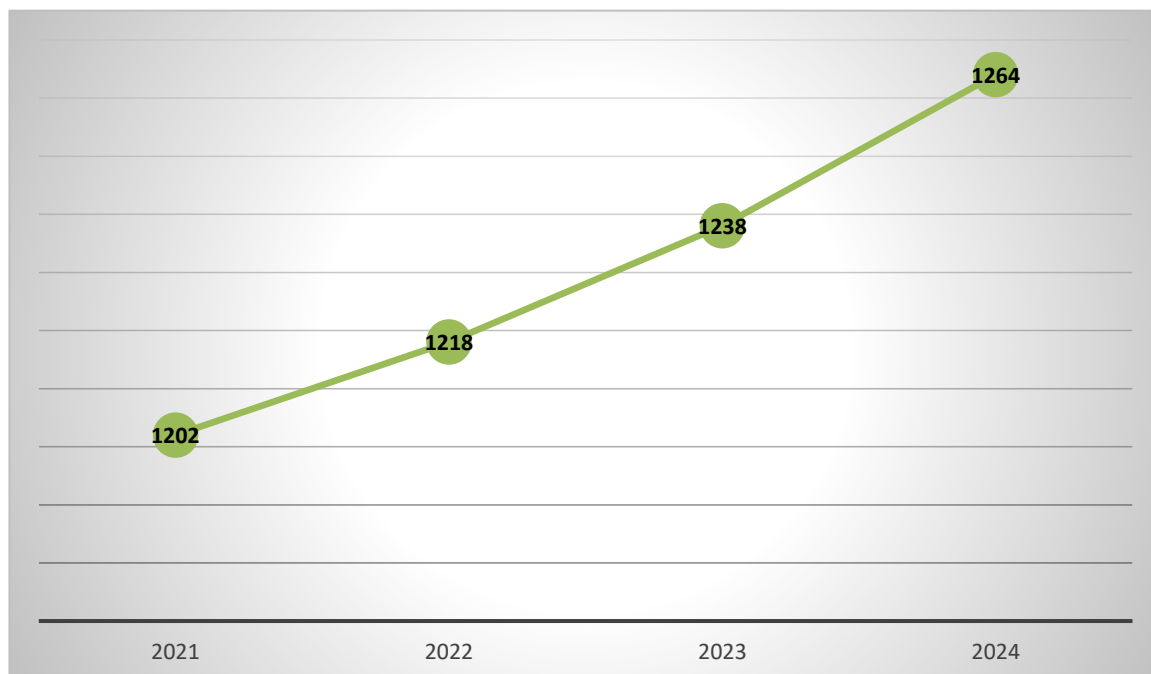
Wykres 5 Liczba osób w wieku produkcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2024

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Liczba ludności w gminie w wieku produkcyjnym, między rokiem 2021 a 2024 zmalała o 42 osoby.

Wykres 6 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2024

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Powyższy wykres ilustruje wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do roku 2021 o 62 osoby.

3.2 BEZROBOCIE

Dane przedstawione przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomsku wskazują, iż stopa bezrobocia w powiecie radomszczańskim na koniec 2024 roku wyniosła 5,0% i jest niższa niż przed rokiem o 0,1 punktu procentowego.

Sytuację osób bezrobotnych w gminie Gomunice przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 3 Informacja o bezrobociu w Gminie Gomunice w latach 2021-2024

Rok	Bezrobotni			Bezrobotni w wieku		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	18-44 lat	do 30 lat	powyżej 50 lat
2021	90	54	36	56	---	---
2022	98	68	30	65	---	---
2023	102	69	33	---	30	28
2024	117	69	48	---	22	32

Źródło: <https://radomsko.praca.gov.pl/>

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. stopa bezrobocia dla powiatu wynosiła 5,0%, dla województwa – 5,4%, a dla całego kraju – 5,1%. Liczba bezrobotnych w powiecie radomszczańskim, wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 2006 osób, a bezrobotni mieszkańcy gminy Gomunice w liczbie 117 osoby stanowili 5,83% ogółu bezrobotnych w powiecie.

Przedstawione powyżej liczby trzeba uznać za zaniżone, gdyż odnoszą się wyłącznie do osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomsku, a nie ujmują bezrobocia ukrytego w rolnictwie, a także osób wcześniej niepracujących i nie zarejestrowanych w Urzędzie Pracy.

3.3 PODMIOTY GOSPODARCZE

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają miejsce prowadzenia działalności na terenie gminy Gomunice obejmowała 269 pozycje.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie Gminy to przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa. Do wiodących branż w Gminie zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, usługi różne, handel i naprawy pojazdów samochodowych.

3.4 GOSPODARKA BUDŻETOWA I FINANSE GMINY

Dochody Gminy można podzielić na dwie kategorie:

- wewnętrzne, na które jednostka ma wpływ,
- zewnętrzne, na które jednostka nie ma wpływu.

Do wewnętrznych należy przede wszystkim baza podatkowa JST. Ta baza to w praktyce liczba firm zarejestrowanych w Gminie i liczba mieszkańców tutaj ZAMELDOWANYCH.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim regulacje prawne, w tym ustawy:

- ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawa o finansach publicznych.

Obecnie możemy mówić o ukształtowaniu się systemu podatków i opłat lokalnych, w skład, którego wchodzi:

- 1) podatki bezpośrednie: od nieruchomości, od środków transportowych, od spadków i darowizn, rolny, leśny,
- 2) pośrednie: podatek od czynności cywilnoprawnych, karta podatkowa, opłaty lokalne o charakterze podatkowym: skarbowy, targowy, miejscowy, administracyjny oraz pozostałe opłaty lokalne, wymierzane na podstawie odrębnych ustaw.

Do najważniejszych podatków i opłat lokalnych, z punktu widzenia finansów Gminy należą dochody z podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego oraz podatku od środków transportowych.

Z podatków i opłat lokalnych największe znaczenie dla budżetu gmin ma podatek od nieruchomości.

Należy pamiętać, że istotnym czynnikiem o charakterze zewnętrznym o ogromnym wpływie na finanse Gminy jest ogólna sytuacja gospodarcza kraju.

3.4.1 DOCHODY BUDŻETU GMINY GOMUNICE

Tabela 4 Wykonanie dochodów Gminy Gomunice w latach 2020-2024

Lp.	Paragraf	Opis	średnia wartość dochodów	% pozycji dochodów	2020	2021	2022	2023	2024
1	292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	8 766 269	19,40%	8 086 785	8 692 642	8 788 173	9 921 715	8 342 028
2	010	Podatek dochodowy od osób fizycznych	7 721 457	17,09%	5 234 164	6 602 910	8 135 772	4 693 417	13 941 024
3	637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	6 099 481	13,50%	0	0	0	5 701 897	24 795 510
4	620	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	3 460 369	7,66%	2 275 095	5 774 662	2 957 955	5 389 411	904 720
5	206	Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	2 791 065	6,18%	5 839 152	5 760 141	2 340 516	15 516	0
6	201	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	2 389 435	5,29%	2 326 523	2 015 614	2 401 771	2 125 806	3 077 459
7	031	Podatek od nieruchomości	1 898 147	4,20%	1 740 297	1 727 764	1 851 616	2 003 690	2 167 370
8	049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1 751 300	3,88%	1 296 061	1 810 611	1 895 889	1 921 794	1 832 142
9	083	Wpływy z usług	1 622 451	3,59%	1 427 311	1 453 073	1 539 317	1 758 071	1 934 483
10	218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	818 538	1,81%			4 008 600	72 820	11 269

Lp.	Paragraf	Opis	średnia wartość dochodów	% pozycji dochodów	2020	2021	2022	2023	2024
11	628	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	752 039	1,66%	0	2 109 674	294 061	246 271	1 110 191
12	275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	743 586	1,65%	106 934	1 076 027	132 295	2 323 739	78 936
13	633	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	698 327	1,55%	0	0	46 216	3 352 234	93 187
14	629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	657 077	1,45%	1 027 929	0	0	1 118 607	1 138 851
15	635	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	655 943	1,45%	487 248	157 417	975 668	1 659 382	0
16	203	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	647 874	1,43%	528 258	494 066	609 520	606 556	1 000 973
17	097	Wpływy z różnych dochodów	632 527	1,40%	10 167	8 339	145 706	350 667	2 647 754
18	626	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	299 402	0,66%	0	0	485 200	1 011 808	0
19	094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	265 570	0,59%			116 156	696 688	515 006
20	050	Podatek od czynności cywilnoprawnych	259 909	0,58%	237 981	257 492	257 110	252 060	294 903
21	610	Dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych	240 000	0,53%	0	1 200 000	0	0	0
22	084	Wpływy ze sprzedaży wyrobów	231 301	0,51%			411 950	744 557	0

Lp.	Paragraf	Opis	średnia wartość dochodów	% pozycji dochodów	2020	2021	2022	2023	2024
23	034	Podatek od środków transportowych	193 552	0,43%	161 176	162 236	186 601	224 688	233 058
24	032	Podatek rolny	151 420	0,34%	126 953	131 733	139 189	161 302	197 926
25	069	Wpływy z różnych opłat	131 752	0,29%	68 071	100 825	137 511	161 519	190 836
26	067	Wpływy z opłat za korzystanie z żywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	119 815	0,27%	63 026	90 653	120 600	152 650	172 147
27	020	Podatek dochodowy od osób prawnych	93 271	0,21%	58 036	86 848	75 351	103 145	142 976
28	033	Podatek leśny	89 007	0,20%	68 071	71 064	75 023	113 824	117 053
29	232	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	76 465	0,17%	60 001	65 455	73 637	81 819	101 413
30	048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	76 006	0,17%	52 370	75 399	78 803	88 524	84 932
31	210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	50 676	0,11%			185 413	32 874	35 094
32	200	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	32 265	0,07%	131 773	29 550	0	0	0
33	625	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	18 798	0,04%	0	0	93 989	0	0
34	205	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	16 290	0,04%	0	0	81 451	0	0

Źródło: Opracowano na podstawie sprawozdań Rb składanych w Ministerstwie Finansów

Dla ułatwienia analizy poszczególnych składników dokonano analizy średniego udziału poszczególnych składników w dochodach budżetu Gminy. W tym celu policzono dla poszczególnych działów średnie za lata 2020-2024 i uporządkowano je w sposób malejący od największej. Jak łatwo zauważyć pierwszych dziewięć źródeł dochodów zawiera w sobie ponad 80% dochodów. Są to:

292 – subwencje ogólne z budżetu państwa (głównie oświatowa i wyrównawcza),

010 – udział w podatku dochodowy od osób fizycznych,

637 – środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych,

620 – Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego,

206 – dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci,

201 – dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie,

031 – podatek od nieruchomości,

049 – Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw,

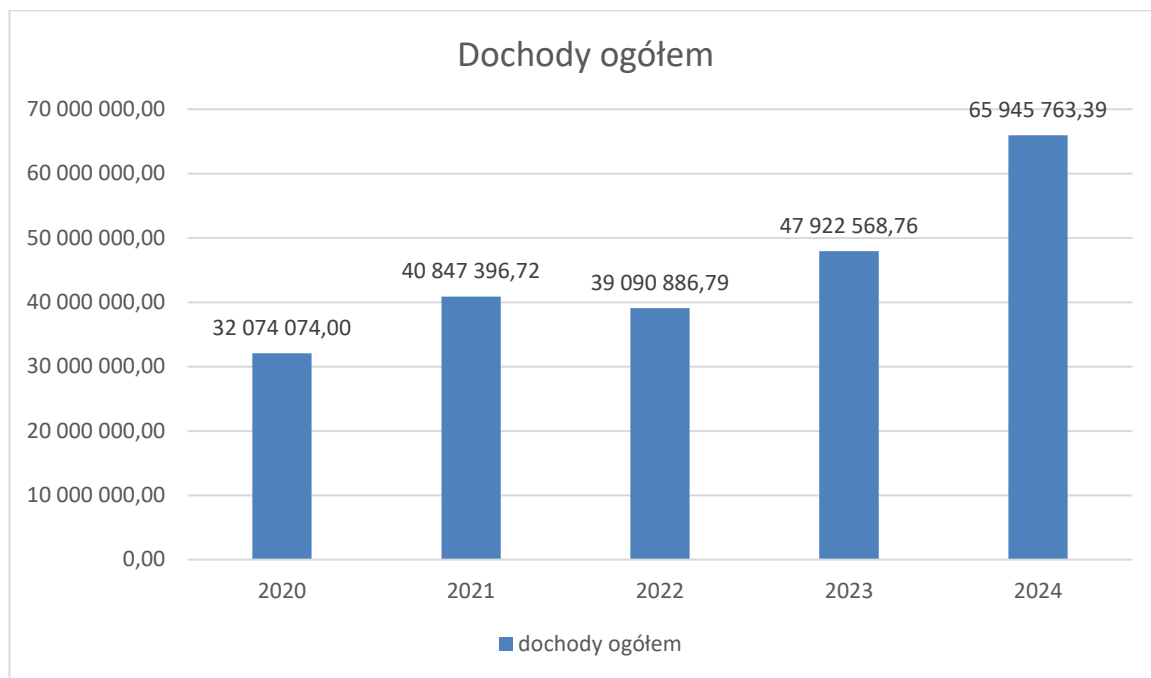
083 – Wpływy z usług,

Jest to sytuacja zbieżna z tzw. regułą Pareto (od nazwiska włoskiego ekonomisty), mówiącą w sposób uogólniony o tym, że niewielka część składników decyduje o skutkach badanego zjawiska. Warto tutaj zauważyć, że wśród wymienionych tylko trzy zależą (w pewnym stopniu) od włodarzy Gminy. Są to: podatek od nieruchomości stanowiący 4,20% dochodów budżetu, wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw stanowiący 3,88% oraz wpływy z usług które stanowią 3,59%.

Natomiast sześć największych składników należą do przekazanych przez budżet Państwa. Są to dotacje, udziały w PIT i subwencje. W całej rozciągłości potwierdza to dużą zależność finansów samorządowych od polityki prowadzonej centralnie.

Analiza pięciu wspomnianych lat budżetu napawa optymizmem, bowiem całkowity dochód budżetu rósł, za wyjątkiem roku 2022, gdzie odnotowano nieznaczny spadek. Prezentuje tę sytuację wykres 7.

Wykres 7 Dochody Gminy Gomuńce w latach 2020-2024

Źródło: Opracowano na podstawie sprawozdań Rb składanych w Ministerstwie Finansów

Podsumowując można stwierdzić „odporność” budżetu na dość istotne zmiany w subwencjach i dotacjach na inwestycje. Świadczy to o dobrym i dalekosiężnym zarządzaniu dochodową częścią budżetu.

3.4.2 WYDATKI GMINY GOMUNICE

Analizę wydatków przeprowadzono w podobny sposób jak dochodów. W tabeli 5 zaprezentowano wydatki w latach 2020-2024. Pominęto pozycje zerowe.

Tabela 5 Wydatki Gminy Gomunice w latach 2020-2024

Lp.	Dział	Opis	średnia wartość wydatków	% pozycji wydatków	2020	2021	2022	2023	2024
1	801	Oświata i wychowanie	13 460 609	34,71%	10 744 520	15 489 794	12 709 391	13 067 734	15 291 605
2	010	Rolnictwo i łowiectwo	6 217 855	16,03%	1 803 132	2 725 379	3 621 066	5 455 055	17 484 641
3	600	Transport i łączność	6 138 716	15,83%	1 646 932	1 921 905	3 018 168	9 099 267	15 007 308
4	855	Rodzina	5 226 357	13,48%	8 242 949	7 981 457	4 501 448	2 317 378	3 088 554
5	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 138 774	13,25%	3 969 584	3 597 282	3 084 920	9 987 218	5 054 867
6	750	Administracja publiczna	4 242 170	10,94%	3 031 536	3 573 110	4 909 906	4 504 576	5 191 721
7	852	Pomoc społeczna	1 460 265	3,77%	1 088 888	1 119 583	1 769 659	1 367 917	1 955 278
8	400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 430 369	3,69%	760 151	993 251	1 024 516	3 557 022	816 906
9	853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	817 795	2,11%	0	0	4 021 146	67 830	0
10	926	Kultura fizyczna i sport	526 274	1,36%	429 099	510 328	496 127	604 968	590 849
11	921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	512 526	1,32%	317 548	410 387	445 641	610 417	778 636
12	754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	319 400	0,82%	224 279	161 434	868 469	139 827	202 991
13	757	Obsługa długu publicznego	288 048	0,74%	83 897	60 911	366 264	420 270	508 899
14	700	Gospodarka mieszkaniowa	138 820	0,36%	43 580	82 065	348 492	69 563	150 398
15	854	Edukacyjna opieka wychowawcza	94 897	0,24%	230 982	223 339	6 766	8 200	5 200
16	851	Ochrona zdrowia	68 415	0,18%	45 525	91 513	92 788	49 537	62 714
17	751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	58 492	0,15%	56 119	1 242	1 260	76 779	157 058
18	720	Informatyka	40 198	0,10%	0	0	27 129	173 862	0
19	710	Działalność usługowa	35 166	0,09%	18 450	29 151	23 370	34 071	70 787
20	758	Różne rozliczenia	29 306	0,08%	18 328	20 600	37 736	37 464	32 401

Źródło: Opracowano na podstawie sprawozdań Rb składanych w Ministerstwie Finansów

Dla wydatków sześciu największych działów wydatków również przekracza 80%. Są to:

801 – Oświata i Wychowanie (szkolnictwo),

010 – Rolnictwo i łowiectwo,

600 – Transport i łączność,

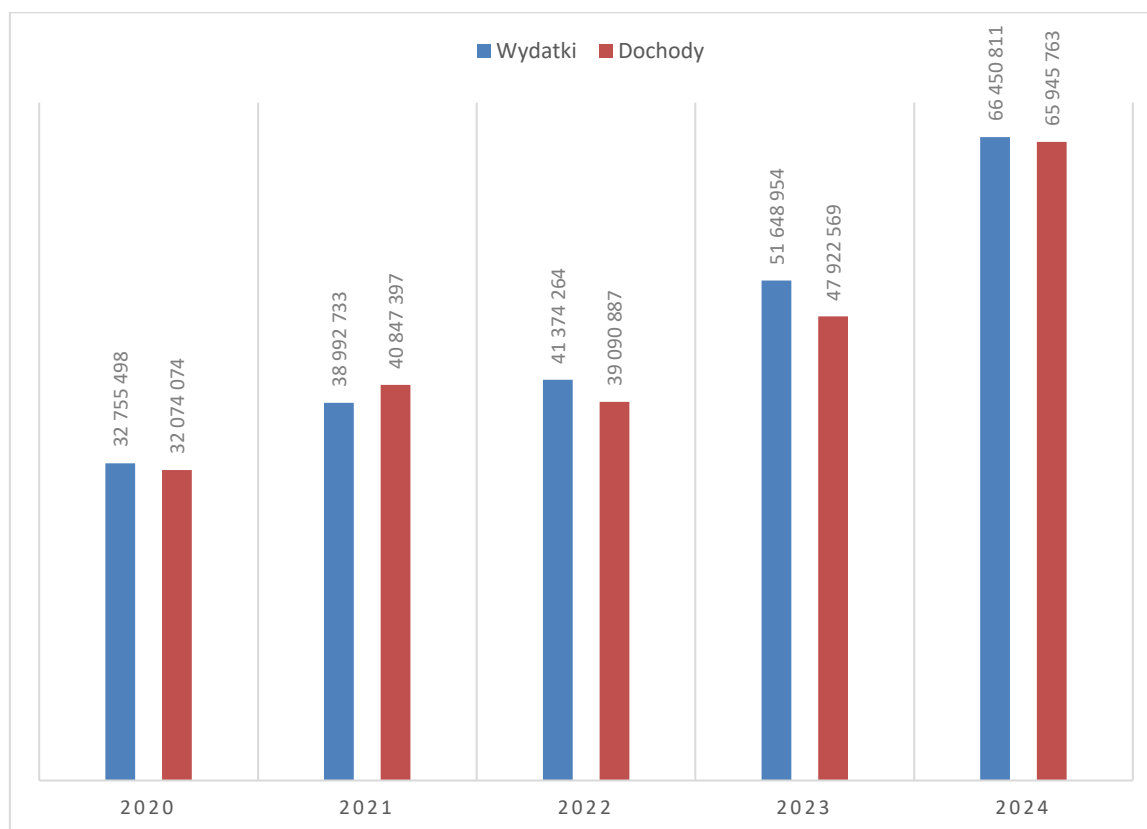
855 – Rodzina (świadczenia rodzinne i 500+)

900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska,

750 – Administracja publiczna.

Analizę wydatków przeprowadzono w ten sposób, że zestawiono je obok dochodów.

Wykres 8 Porównanie wydatków do dochodów w latach 2020-2024

Źródło: Opracowano na podstawie raportów Rb składanych w Ministerstwie Finansów

Jak widać w latach 2020, 2022 - 2024 deficyt budżetowy pojawia się w prezentowanych danych, ale jest niewielki i spowodowany jest realizacją dużej ilości inwestycji prowadzonych przez Gminę.

3.4.3 INFORMACJE O BUDŻECIE

Poniżej zestawiono niektóre elementy budżetu:

- Dotacja dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Gomunicach – 226.000,00 zł;
- Szkolenia dla dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo (dla klubów i stowarzyszeń sportowych) – 114.000,00 zł;
- Działania na rzecz osób w wieku emerytalnym – 2.000,00 zł;
- Działania na rzecz bezdomnych i zagrożonych bezdomnością – 23.000,00 zł;
- Fundusz Sołecki – 379.211,13 zł.

Ponadto Gmina pozyskała środki zewnętrzne:

- Pomoc finansowa z Województwa Łódzkiego w wysokości 29.863,78 zł,
- Środki z Rządowego Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 1.138.851,00 zł;
- Dotację z WFOŚiGW w Łodzi w wysokości 1.110.191,00 zł;
- Dotację z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi w wysokości 100.000,00 zł;
- Środki z Polskiego Ładu w wysokości 24.795.510,37 zł
- Środki z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 904.720,31 zł

Podsumowując, Gmina dobrze zarządza finansami i pozyskuje znaczne środki zewnętrzne.

3.5 STAN MIENIA KOMUNALNEGO GMINY GOMUNICE

I. STAN MAJĄTKU GMINY NA 31.12.2024 r. WRAZ ZE ZMIANAMI OD 01.01.2024 r.

Tabela 6 Stan majątku na 31.12.2024 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Stan środków trwałych na dzień 01.01.2024	Zmiana	Stan środków trwałych na 31.12.2024
I	Rzeczowe aktywa trwałe	81 034 704,07	42 432 594,46	123 467 298,53
1.	Grunty (grupa 0)	2 422 809,31	-33,30	2 422 776,01
2.	Budynki i lokale (grupa I)	31 579 904,70	4 611 545,11	36 191 449,81
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupa II)	37 169 094,08	37 728 387,91	74 897 481,99
4.	Kotły i maszyny energetyczne (grupa III)	118 869,30	0,00	118 869,30

5.	Maszyzny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania (grupa IV)	415 042,02	-9 425,88	405 616,14
6.	Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty (grupa V)	193 065,13	0,00	193 065,13
7.	Urządzenia techniczne (grupa VI)	7 828 433,04	0,00	7 828 433,04
8.	Środki transportu (grupa VII)	1 017 078,77	57 616,51	1 074 695,28
9.	Wyposażenie (grupa VIII)	290 407,72	44 504,11	334 911,83
II	Wartości niematerialne i prawne	102 599,05	0,00	102 599,05
RAZEM I i II		81 137 303,12	42 432 594,46	123 569 897,58

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

W tabeli zostały przedstawione zmiany w okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r., które spowodowane są nowo przyjętymi środkami trwałymi, sprzedażą oraz likwidacją środków trwałych.

II. W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.:

- 1) w wyniku prac geodezyjnych (nowy pomiar i obliczenie powierzchni z dokładnością do m², ustalenie granic nieruchomości) gminny zasób nieruchomości zmniejszył swój areal o 0,0342 ha;
- 2) z zasobu mienia gminnego ubyła 1 działka rolna o pow. ogólnej 0,32 ha, która została sprzedana na rzecz osoby fizycznej;
- 3) do zasobu mienia gminnego w stosunku do 4 działek ewidencyjnych o pow. ogólnej 0,8196 ha nastąpiło przekazanie prawa własności w miejsce dotychczasowego prawa użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa na podstawie decyzji komunalizacyjnych Wojewody łódzkiego.

Na dzień 31.12.2024 r. w stan gruntów mienia gminnego przedstawia się następująco:

Powierzchnia gruntów stanowiąca mienie ogółem to 173,7382 ha, w tym:

- 110,9303 ha – grunty pod drogami kategorii gminnej i wewnętrzne (dojazdowe do pól),
- 0,9122 ha – grunty oddane w użytkowanie wieczyste,
- 2,5249 ha – grunty w trwałym zarządzie,

- 5,3104 ha – grunty zabudowane,
- 53,2409 ha – grunty pozostałe (m.in.: grunty rolne i leśne),
- 0,8196 ha – grunty będące w użytkowaniu wieczystym Gminy Gomunice, a stanowiące własność Skarbu Państwa.

III. Grunty oddane w użytkowanie wieczyste, najem i dzierżawę:

- użytkowanie wieczyste ogółem 0,9113 ha,
- dzierżawa ogółem 1,2942 ha

IV. Grunty oddane w trwały zarząd jednostkom organizacyjnym Gminy (placówkom oświatowym) ogółem - 2,5249 ha, w tym:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chrzanowicach 0,6538 ha,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gomunicach 1,6538 ha,
- Publiczne Przedszkole w Gomunicach 0,2090 ha

Mienie komunalne stanowi bazę przy pomocy, której Gmina może realizować swoje zadania.

3.6 ŁAD PRZESTRZENNY

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego najczęściej określane w skrócie jako **studium uwarunkowań** lub **studium** – to dokument sporządzany dla całego obszaru gminy, określający w sposób ogólny politykę przestrzenną i lokalne zasady **zagospodarowania**.

Gmina Gomunice posiada aktualne studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gomunice wprowadzone Uchwałą Nr XLIII/269/2018 Rady Gminy Gomunice z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gomunice.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (pot. **plan miejscowy, MPZP**) – akt prawa **miejscowego** przyjmowany w formie uchwały rady gminy, określający przeznaczenie, warunki **zagospodarowania** i zabudowy terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego.

Na terenie Gminy Gomunice obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Uchwała Nr XLIII/270/2018 Rady Gminy Gomunice w z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment sołectwa Piaszczyce;

- 2) Uchwała Nr XVI/96/2016 Rady Gminy Gomunice w z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gomunice obejmującego fragment obszaru sołectwa Kletnia;
- 3) Uchwała Nr XXXVII/251/2014 Rady Gminy Gomunice w z dnia 15 października 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment obszaru miejscowości Fryszerka, obręb Piaszczyce;
- 4) Uchwała Nr XXVII/149/97 Rady Gminy w Gomunicach w z dnia 27 listopada 1997 r. w sprawie zmiany fragmentów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gomunice.

W roku 2024 Wójt Gminy Gomunice wydał następujące dokumenty związane z zagospodarowaniem przestrzennym gminy:

- 1) Decyzje o warunkach zabudowy w ilości 60 (40 sprawy dotyczyły budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych, 2 – zabudowy usługowej, 13 – innej zabudowy, 3 odmowy, 2 -umorzenie postępowania);
- 2) Decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego w ilości 7;
- 3) Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach 2 postępowania;
- 4) Zaświadczenia o przeznaczeniu działek w planie zagospodarowania przestrzennego gminy w ilości 109;
- 5) Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego 5 szt.

3.7 INFRASTRUKTURA

Rozbudowa i dbałość o infrastrukturę jest ciągłym zadaniem samorządu. Zawsze brakuje środków w budżecie, dlatego należy ważyć pomiędzy pilnymi potrzebami a ograniczonymi możliwościami finansowymi. Dlatego Rada Gminy dużą rozważą podejmują decyzje budżetowe przeznaczając środki na konkretne inwestycje. Działania wynikają z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Gomunice na lata 2023-2032 oraz Programu Ochrony Środowiska na lata 2020-2025.

W 2024 roku realizacja zadań inwestycyjnych w poszczególnych działach i rozdziałach przedstawia się następująco:

ROLNICTWO I ŁOWIECTWO

-
- 1) Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kletnia;
 - 2) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kletnia w Gminie Gomunice;
 - 3) Wykonanie modernizacji dachu budynku na oczyszczalni ścieków;
 - 4) Wykonanie ocieplenia budynku na oczyszczalni ścieków;

WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ I WODĘ

- 1) Zakup sieci wodociągowej w m. Kosówka ul. Cichy Zakątek;
- 2) Zakup sieci wodociągowej w m. Kletnia ul. Miodowa;
- 3) Zakup sieci wodociągowej w m. Marianka;

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

DROGI WEWNĘTRZNE

- 1) Przebudowa dróg na terenie Gminy Gomunice – ul. Wojska Polskiego i ul. Kilińskiego w Gomunicach oraz drogi w m. Kocierzowy;
- 2) Budowa chodnika na ul. Wschodniej w Kletni – etap IV;
- 3) Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Wschodnia w miejscowości Kletnia – w zakresie budowy chodnika – Etap V;
- 4) Przebudowa drogi w miejscowości Chruścin – w zakresie budowy chodnika – Etap II;
- 5) Przebudowa dróg na terenie Gminy Gomunice, w tym:
 - a) ul. Cicha, Topolowa, Wierzbowa i Modrzewiowa oraz budowa sieci kanalizacji deszczowej ul. Cicha, Topolowa, Wierzbowa, Modrzewiowa, Sosnowa, Brzozowa i Świerkowa,
 - b) ul. Krasińskiego, ul. Fabryczna;

GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

UTRZYMANIE ZIELENI W MIASTACH I GMINACH

- 1) Budowa parku wypoczynkowego poprzez budowę ciągów komunikacyjnych, budowę altany, budowę obiektów małej architektury oraz budowę wewnętrznych instalacji elektroenergetycznych oświetlenia – etap II;
- 2) Budowa obiektów małej architektury w miejscu publicznym – pergola z tężnią solankową, ławki wraz z infrastrukturą techniczną towarzyszącą;
- 3) Budowa siłowni zewnętrznej (Gertrudów);

POZOSTAŁE DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z GOSPODARKĄ ODPADAMI

- 1) Budowa PSZOK w Gminie Gomunice – projekt;

OŚWIETLENIE ULIC, PLACÓW I DRÓG

- 1) Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego w ramach budowy sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym do 1kV w miejscowości Karkoszki, gm. Gomunice – Etap II (dz. nr ewid. gr. 78/1, 78/11, obr. Kolonia Borowiecko);
- 2) Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego w ramach budowy sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym do 1kV w miejscowości Słostowice;
- 3) Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego w ramach budowy sieci elektroenergetycznej w m. Karkoszki dz. ewid. 88 obręb Kolonia Borowiecko;

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

- 1) Termomodernizacja budynku OSP w Gomunicach – projekt;

KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

- 1) Budowa budynku świetlicy wiejskiej wraz z infrastrukturą techniczną w m. Wojciechów – etap II;

OŚWIATA I WYCHOWANIE

- 1) Remont budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Gomunicach;
- 2) Termomodernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Gomunicach – projekt;

PRZEDSIĘWZIECIA WIELOLETNIE

ROLNICTWO I ŁOWIECTWO

- 1) Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gomunicach w systemie zaprojektuj i wybuduj;

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

DROGI WEWNĘTRZNE

- 1) Przebudowa dróg na terenie Gminy Gomunice - ul. Włodzimierza Łuckiego w m. Chrzanowice, ul. Wojska Polskiego i ul. Dobryszyckiej w m. Gomunice oraz drogi w m. Paciorkowizna;
- 2) Przebudowa oraz remont dróg na terenie Gminy Gomunice;
- 3) Remont ul. Leszka Czarnego w m. Gomunice;
- 4) Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Żwirowej w miejscowości Paciorkowizna;
- 5) Przebudowa i remont ul. Kopernika w m. Gomunice;

GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

UTRZYMANIE ZIELENI W MIASTACH I GMINACH

- 1) Rozwój miejsca kulturalnego w m. Gomunice w ramach zadania inwestycyjnego pn.: Budowa parku wypoczynkowego poprzez budowę ciągów komunikacyjnych, budowę altany, budowę obiektów małej architektury oraz budowę wewnętrznych instalacji elektroenergetycznych oświetlenia;
- 2) Przebudowa placu zabaw w Gomunicach;

KULTURA FIZYCZNA

- 1) Odtworzenie nawierzchni w hali sportowej w Gomunicach.

3.8 POLITYKA SPOŁECZNA

3.8.1 EDUKACJA

Na terenie gminy Gomunice funkcjonuje Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Gomunicach przy ul. Słowackiego 12, Publiczne Przedszkole w Gomunicach przy ul. Wolności 1 oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chrzanowicach (Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa i Publiczne Przedszkole) przy ul. Włodzimierza Łuckiego 16.

Tabela 7 Liczba uczniów w gminie Gomunice w latach 2021-2024

	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Szkoła podstawowa	438	384	354

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Gomunicach

Tabela 8 Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Gomunice w latach 2021-2024

	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Liczba dzieci	172	167	170

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Gomunicach

Tabela 9 Wydatki z podziałem na szkoły

Rok	Szkoła	Liczba dzieci uczęszczających do placówki	Wydatki szkoły ogółem w zł
2024	Szkoła Podstawowa w Gomunicach	281	5 747 381,99
	Publiczne Przedszkole w Gomunicach	141	2 351 189,80
	Szkoła Podstawowa w Chrzanowicach	73	2 405 322,01
	Publiczne Przedszkole w Chrzanowicach	29	344 538,35

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Gomunicach

Tabela nr 9 prezentuje podział wydatków poniesionych przez Gminę Gomunice w roku 2024 z podziałem na poszczególne szkoły. Warto zaznaczyć jest fakt, iż część oświatowa budżetu Gminy zasilana jest corocznie przez subwencje oraz dotacje celowe. Wysokość dopłat uzależniona jest od wielu czynników, m.in. liczby i wieku uczniów. Ogólna wysokość subwencji oświatowej ostatecznej wyniosła w 2024 roku 7 338 992,00 zł.

W oddziałach przedszkolnych i szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Gomunice pracowało:

- 55 osób/54,84 etatów nauczycieli (według stanu na dzień 31.12.2024r.) oraz
- 19 osób/18,25 etatów pracowników administracji i obsługi.

Ponadto w gminie w roku 2024 funkcjonował żłobek „Akademia Smyka”, który swoją opieką obejmuje 20 dzieci. Roczne koszty utrzymania placówki wynosiły 592 192,68 zł.

3.8.2 KULTURA

Głównym organizatorem wydarzeń kulturalnych jest Gminna Biblioteka Publiczna i jej Filia Biblioteczna w Chrzanowicach, często współpracująca z innymi instytucjami na terenie Gminy, takimi jak miejscowe szkoły, przedszkola, ale również Koła Gospodyń, emeryci, itp.

Biblioteka posiada księgozbiór liczący obecnie około 20 tys. woluminów w obu placówkach. W 2024 jej czytelnikami było około 700 mieszkańców w różnym wieku, którzy wypożyczyli około 10.000 pozycji.

Biblioteki brały udział w różnych akcjach, projektach, m.in.:

- w projekcie „Wypożyczenie odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabosłyszących” organizowanym przez Stowarzyszenie LARIX (Biblioteka otrzymała Czytak do książek);
- w akcji Instytutu Książki *Mała książka wielki człowiek*, gdzie każdy przedszkolak zapisujący się do biblioteki otrzymuje wyprawkę czytelniczą (zestaw książek), a za zebrane punkty za każde odwiedzenie biblioteki – dyplom;
- w projekcie Biblioteki Narodowej *Zakup i zdalny dostęp do nowości*, dzięki któremu biblioteka pozyskuje środki na zakup nowości bibliotecznych;
- biblioteka nadal realizuje projekt *Żołnierze Armii Krajowej i Konspiracyjnego Wojska Polskiego we wspomnieniach mieszkańców Gminy Gomunice*. W ramach projektu prowadzone były odczyty, wykłady i spotkania z ekspertami skierowane do mieszkańców.

W listopadzie odwiedzono wraz z miłośnikami wszystkie groby żołnierzy AK i KWP, które znajdują się na naszym cmentarzu i w miejscowości Chrzanowice. Brano również udział w promocji książki w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie, w której to publikacji jeden z rozdziałów to trasa turystyczna poświęcona naszym żołnierzom, a opracowana przez uczestników spotkań z historią.

Biblioteka i jej filia są organizatorami imprez dla mieszkańców tj.:

- Pierzawka Gminna;
- zbiórka dla WOŚP;
- organizacja spotkań dla mieszkańców interesujących się historią II wojny światowej;
- wykonanie palm wielkanocnych do kościołów w Gomunicach i Chrzanowicach;
- *Wieczór pieśni patriotycznej*, organizowany corocznie we współpracy ze szkołą;
- udział w konkursie na najładniejszą kronikę KGW organizowanym przez BUDUJ RAZEM;

- warsztaty dla czytelników, np. wykonywania ozdób świątecznych, szycia zabawek, wyplatania z papierowej wikliny, makramy, itp.;
- akcja *Książka na telefon* polegająca na dostarczaniu książek dla osób starszych do domu;
- *Biblioteka pod chmurką* akcja skierowana do czytelników polegająca na przynoszeniu książek już przeczytanych i pozostawianiu ich dla innych, którzy chcieliby z nim skorzystać;
- spotkania dla miłośników poezji, odbywające się co miesiąc;
- *Różga od Świętego Mikołaja, Biblioteka dla mamy, Dzień Dziecka, Walentynkowe serce*, gdzie biblioteka przygotowywała prezenty dla czytelników od bibliotekarzy;
- w tym roku po raz pierwszy zorganizowaliśmy rajd rowerowy szlakiem działalności żołnierzy AK i KWP na terenie Gminy Gomunice;
- udział w przygotowaniach do pikniku patriotycznego organizowanego przez 9 Łódzką Brygadę WOT;
- wyjazdu do Archiwum Państwowego w Piotrkowie Tryb.;
- odśloniliśmy kolejną tablicę pod pomnikiem, która ma zadanie przybliżyć historię AK i KWP na naszym terenie;
- zorganizowaliśmy promocję albumu ze zdjęciami i wierszami naszych lokalnych poetek „*Między wierszami. Gmina Gomunice w wierszach i fotografiach*”.

Dla najmłodszych mieszkańców organizowane są:

- zajęcia feryjne i wakacyjne (warsztaty z masy porcelanowej, eksperymenty, zajęcia plastyczne, zabawy ruchowe, itp.);
- raz w miesiącu w bibliotece spotykają się modelarze, którzy sklejają modele z papieru pod okiem instruktora;
- konkursy, np. na najaktywniejszego czytelnika;
- głośne czytanie w przedszkolu i szkole, teatrzyk kamishibai ;
- wycieczki do biblioteki przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych;
- lekcje tematyczne dla uczniów;
- warsztaty tematyczne dla uczniów, np. archiwistyczne, genealogiczne, szyfrowania, pszczelarskie, gry terenowe, itp.

Ponadto Biblioteka uczestniczy czynnie w obchodach świąt narodowych organizowanych pod pomnikiem, tj. 3 Maja, 1 września, 11 listopada.

3.8.3 SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

Głównym organizatorem działań w zakresie sportu i rekreacji jest Szkoła Podstawowa w Gomunicach, która obecnie zarządza halą sportową po likwidacji Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji. To właśnie tam odbywa się większość imprez sportowo-rekreacyjnych.

W 2024 roku zorganizowano następujące imprezy:

- Marzec – Turniej siatkarski o puchar Wójta Gminy Gomunice połączony z turniejem charytatywnym dla Filipka;
- Kwiecień – Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym;
- Listopad – Turniej unihokeja powiatu radomszczańskiego chłopców w kategorii klas VII – VIII;
- Listopada – Turniej unihokeja powiatu radomszczańskiego dziewcząt w kategorii klas VII – VIII;
- Listopad – Turniej unihokeja powiatu radomszczańskiego chłopców w kategorii klas IV – VI;
- Listopad – Mistrzostwa rejonu bełchatowskiego w unihokeju dziewcząt i chłopców w kategorii VII – VIII.

3.8.4 POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jako instytucją polityki społecznej państwa, ma na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu swoich środków, możliwości i uprawnień. W 2024 roku pomocą społeczną objęto 85 osób z 64 rodzin (100 osób w rodzinach). Formy pomocy udzielanej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gomunicach obejmują:

- zasiłki stałe – 25 osób (liczba osób w rodzinach 25),
- zasiłki celowe – 6 osób (liczba osób w rodzinach 11),
- zasiłki okresowe – 7 osób (liczba osób w rodzinach – 11),
- pomoc materialna dla uczniów w formie zasiłków i stypendiów szkolnych – 3 uczniów,
- pomoc w postaci posiłku w szkole realizowana w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028” – objęto nią 25 dzieci w wieku szkolnym (liczba posiłków 2 535),
- pomoc w postaci świadczenia pieniężnego na zakup posiłku realizowana w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028” – objęto nią 26 rodzin (liczba osób w rodzinach 36, liczba świadczeń 128),
- świadczenia rodzinne wraz z dodatkami – 179 rodzin,

- fundusz alimentacyjny – 13 rodzin,
- dodatek mieszkaniowy – 6 rodzin,
- usługi opiekuńcze – 21 osób,
- dom pomocy społecznej – 9 osób,
- refundacja podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe – 13 rodzin,
- bon energetyczny – 311 gospodarstw domowych
- karta dużej rodziny – 41 kart
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – 11 osób.

W ramach pomocy osobom bezrobotnym tj. aktywizacji zawodowej, GOPS Gomunice współpracuje na zasadzie porozumienia z PUP Radomsko.

GOPS Gomunice w 2024 r. kontynuował także współpracę z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej z Sieradza w zakresie nieodpłatnej dystrybucji gotowych artykułów spożywczych w ramach programu operacyjnego Pomoc Żywnościowa Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Pomocą objęto 105 osób.

W 2024 roku asystent rodziny był zatrudniony na podstawie umowy zlecenie od lipca do grudnia. Wydatki na zatrudnienie wyniosły 15.200,00 zł – środki własne Gminy Gomunice. Przez ten czas pracował z 3 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z art. 191 ust 8 i 9 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na zamieszkanie dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim następnym 50%. W 2024 roku wydatki na ten cel wyniosły 60.442,60 zł – zadanie to jest finansowane w całości ze środków własnych gminy.

W 2024 roku kontynuowano działalność Punktu Konsultacyjnego gdzie prowadzono regularne poradnictwo terapeutyczno-psychologiczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych. W 2024 r. zostało udzielonych 150 konsultacji indywidualnych, w tym 127 osobom uzależnionym (17 osób), 10 osobom współuzależnionym (3 osoby), 13 konsultacji innym osobom – związane z problemami rodzinnymi (4 osoby). Ponadto w związku ze stwierdzeniem u 4 osób uzależnienia, którego leczenie wymaga rozpoczęcie terapii w programie podstawowym i pogłębionym, skierowano te osoby do OTUA w Parzymiechach. Ustalono, że osoby te rozpoczęły leczenie.

Pracownicy socjalni każdorazowo udzielali informacji o prawach przysługujących osobom doznającym przemocy, weryfikowano wszelkie zgłoszenia, w tym anonimowe i złożone telefoniczne. Z tego zakresu udzielono 54 porady, konsultacji i interwencji.

W Gminie Gomunice kontynuuje swoją działalność również Zespół Interdyscyplinarny, którego obsługę organizacyjno-administracyjną zapewnia tut. Ośrodek.

W 2024 roku wszczęto 9 procedur Niebieskiej Karty w rodzinach natomiast zakończono 7 postępowań.

Odbyło się 6 posiedzeń ZI i 50 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych. Ścisłe współpracowano z KPP Kamieńsk, SR w Radomsku, Prokuraturą Rejonową w Radomsku, GKRPA w Gomunicach, placówkami oświatowymi i służbą zdrowia.

W 2024 r. ogółem pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego zostało objętych 27 osób. Najczęstszą przyczyną przemocy domowej był alkohol.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego i członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego brali udział w szkoleniach dotyczących procedury Niebieskiej Karty i przemocy domowej.

W 2024 r. w szkołach na terenie Gminy Gomunice pedagodzy szkolni w ramach wsparcia i pomocy dla uczniów stosujących przemoc i doświadczających przemocy przeprowadzili liczne rozmowy z uczniami i ich rodzicami, a także wychowawcami klas, jak również prelekcje i pogadanki dotyczące agresji. Uczniowie i rodzice otrzymali broszury dotyczące przemocy.

Uczniowie mający trudności z emocjami byli kierowani na terapię psychologiczną. Pedagog ściśle współpracował z uczniami, rodzicami, wychowawcami, nauczycielami, dyrektorem, GOPS, kuratorem sądowym i PCPR. Na bieżąco na tablicy ogłoszeń GOPS upowszechniane są telefony zaufania. Dzielnicowy również monitoruje rodziny dotknięte problemem przemocy.

3.9 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Na wspieranie zadań publicznych w 2024 r. Gmina Gomunice przeznaczyła środki w ogólnej kwocie 142.000,00 zł, w tym w zakresie:

- 1) Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 115.000,00 zł;
- 2) Pomocy społecznej – 23.000,00 zł;
- 3) Działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – 2.000,00 zł.
- 4) Ochrony i promocji zdrowia – 3.000,00 zł.

Podstawową formą współpracy Gminy Gomunice z organizacjami pozarządowymi w 2024 r. było udzielanie dotacji na realizację zleconych zadań publicznych:

- 1) W ogłoszonym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2024 r. w zakresie pomocy społecznej, dotację w kwocie 23.000,00 zł otrzymało Stowarzyszenie Centrum Pomocy „Panaceum”.
- 2) W ogłoszonym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2024 r. w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, dotację w kwocie 2.000,00 zł otrzymał Ludowy Klub Sportowy „CEFOL GOMUNICE”;
- 3) W ogłoszonym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2024 r. w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, dotację w łącznej kwocie 114.000,00 zł otrzymały następujące organizacje:
 - a) Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Gomunice” – dotacja w kwocie 60.000,00 zł została przeznaczona na realizację zadania pn.: „Piłka nożna w Gomunicach”;
 - b) Klub Sportowy „RUCH 1951” Chrzanowice – dotacja w kwocie 45.000,00 zł została przeznaczona na realizację zadania pn.: „Piłka nożna w Chrzanowicach”;
 - c) Uczniowski Klub Sportowy „KADET” przy Publicznej Szkole Podstawowej – dotacja w kwocie 9.000,00 zł została przeznaczona na realizację zadania pn.: „Piłka siatkowa, unihokej i lekkoatletyka w Gomunicach”;

W ogłoszonym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2024 r. w zakresie ochrony i promocji zdrowia, nie zgłoszono żadnej oferty.

4. PODSUMOWANIE

Rok 2024 był kolejnym rokiem, który przyniósł wiele zmian w naszej Gminie. Chcąc spełnić oczekiwania mieszkańców, musimy stawiać czoła trudnym wyzwaniom. Cały czas staramy się pozyskiwać środki zewnętrzne, by móc prowadzić na szeroką skalę inwestycje.

Zdecydowana większość działań jest realizacją uchwał podjętych przez Radę Gminy Gomunice. Trudno odnosić się do wszystkich uchwał bezpośrednio, bowiem często mają charakter drobny, często są korektami uchwał (prawie na każdej sesji Rady podejmowane są uchwały korygujące budżet).

Władza wykonawcza, którą realizuje Wójt Gminy wykonuje swoje działania realizując uchwały i dysponując środkami finansowymi w zakresie określonym uchwałami. Wiele działań wskazanych jest przez akty normatywne wyższego rzędu, najczęściej ustawy i rozporządzenia. Szczególnymi obszarami bardzo ważnej aktywności samorządu, gdzie narzucone reguły bardzo ograniczają możliwości manewru jest edukacja – najwyższa pozycja w wydatkach Gminy i bardzo ważna dla

mieszkańców pomoc społeczna. Niemniej można stwierdzić, że budżet wykorzystywany jest w sposób przynoszący korzyści mieszkańcom, z dbałością o środowisko.

Na zakończenie można zaprosić po raz kolejny mieszkańców do uczestniczenia w życiu Gminy, zarówno poprzez udział w ciałach kolegialnych, włączania się w różnego rodzaju aktywności, a także korzystanie z możliwości zgłaszania swoich uwag zarówno bezpośrednio do Wójta, Urzędu Gminy, Radnych, Sołtysów.

5. SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1 Liczba mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2024.....	9
Tabela 2 Liczba mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2024 z podziałem na sołectwa....	
.....	10
Tabela 3 Informacja o bezrobociu w Gminie Gomunice w latach 2021-2024	14
Tabela 4 Wykonanie dochodów Gminy Gomunice w latach 2020-2024	16
Tabela 5 Wydatki Gminy Gomunice w latach 2020-2024	21
Tabela 6 Stan majątku na dzień 31.12.2024 r.	23
Tabela 7 Liczba uczniów w gminie Gomunice w latach 2021-2024	29
Tabela 8 Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Gomunice w latach 2021-2024	29
Tabela 9 Wydatki z podziałem na szkoły	29
Wykres 1 Liczba mieszkańców sołectw Gminy Gomunice wg stanu na dzień 31.12.2024 r.....	10
Wykres 2 Migracje mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2024.....	11
Wykres 3 Urodzenia i zgony w gminie w latach 2021-2024.....	12
Wykres 4 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2024.....	
.....	12
Wykres 5 Liczba osób w wieku produkcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2024	13
Wykres 6 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2024.....	13
Wykres 7 Dochody Gminy Gomunice w latach 2020-2024	20
Wykres 8 Porównanie wydatków do dochodów w latach 2020-2024	22